

BACCALAUREAT GENERAL

SESSION 2018

TURC

LANGUE VIVANTE 1

EPREUVE DU MERCREDI 20 JUIN 2018

Durée de l'épreuve: **3 heures**

Séries **ES/S** – coefficient: **3**

Série **L** langue vivante obligatoire (LVO) – coefficient: **4**

Série **L** LVO et langue vivante approfondie (LVA) – coefficient: **8**

Le candidat choisira le questionnaire correspondant à sa série.

L'usage de la calculatrice et du dictionnaire n'est pas autorisé.

Ce sujet comporte 5 pages numérotées de 1/5 à 5/5.

Dès que ce sujet vous est remis, assurez-vous qu'il est complet.

Répartition des points

Compréhension	10 points
Expression	10 points

Varlık Vergisi Faciası

Halkın servetini, devlet elinde toplamayı hedefleyen Varlık Vergisi, yakın tarihin bir yüz karası olarak hatırlanmıştır.

5 Tek parti rejimleri, servetin şahıslarda toplanmasından hiç hoşlanmazlar. Bizde de 1915 Ermeni tehciri, 1924'te hanedanın kadın-erkek bütün fertlerinin sürgün edilmesi, hep bu maksada yönetilmiştir. 1930'lar, vapur işletmesinden, şehir suyu şebekesine kadar, şahsî mülkiyetteki şirketlerin, hazineye ne var ne yok verilip devletleştirildiği yıllardır. Servet düşmanlığının nerelere vardığını gösteren bir hadise vardır ki, romanlara, filmlere mevzu olmuş; bugün bile aktüalitesini kaybetmemiştir.

10 11 Kasım 1942 tarihinde çıkarılan Varlık Vergisi Kanunu ile güya bilhassa harp esnasında stokçuluk, spekülasyon, karaborsacılık yoluyla yüksek kazanç sağlayanlar vergilendirilecekti. Hakikatte ise, gayrimüslim vatandaşların servetinin eritilmesi hedeflenmişti. Zira bu sayılan işlerde, 1914'ten beri Jön Türklerin de hatırı sayılır namı yürümüştü. Gazeteler durmadan gayrimüslimler aleyhinde vurguncu haberleri yapıyordu.

15 Nazilerin 1933 senesinde Yahudi mallarını tasfiye için çıkarttığı Nürnberg Kanunu'ndan ilham alan Varlık Vergisi'ni takdir komisyonları keyiflerince takdir ediyordu. İtiraz yoktu. Mükellefler 4 gruptu: M grubu (Müslümanlar) takdir edilen matrahın (vergiye esas alınan miktarın) %12.5'ini; G grubu (gayrimüslimler) %50'sini; D grubu (dönmeler) %25'ini; E grubu (ecnebler) %12.5'ini ödemekle mükellefti¹. Çiftçiler de %5 ödeyeceklerdi.

20 18 Kasım 1942'de vergi listeleri yayımlanınca görüldü ki, mükelleflerin %70'i İstanbullu idi. Bunların da %87'si gayrimüslimdi. Bunlar arasında da Ermenilerin payı fazlaydı. Vergi, bakkal, çiçekçi, hamamcı, eczacı ve gazinolara, hatta seyyar satıcı ve hizmetkârlara kadar ulaşıyordu. Vergi matrahını tespit ederken muhbirlerden² istifade edilirdi. Bu arada nice başka tatsız hadiseler yaşandı. Küçük çocukların oyuncağının; ihtiyarların bastonunun bile ellerinden alındığı oldu.

25 Verginin tespiti için köye gelecek memurlar, köylüler tarafından ağırLANacak; üstelik vergi olarak alınan ürünü, köylü bizzat şehre götürüp teslim edecekti. Bu ise büyük bir ek yükü. Hele bir de o yıllarda yaşanan ve "Geldi İsmet, kesildi kısmet"³ sözüyle anılan kıtlık hesaba alınırsa, köylünün büyük bir felâketle karşı karşıya olduğu bellidir.

30 Başbakan Saraçoğlu "Varlık Vergisi benim beğendiğim işlerimdendir. O zaman içinde bulunduğumuz şartlar, yani seferber edilen ordunun masraflarını karşılamak, darlık içindeki hazineyi sağlamlaştırmak gerekiyordu. Bunun için iki yol vardı. Birisi, fakir köylünün boş ambarına el uzatmak; diğeri de bu vatanın nimetlerinden istifade etmiş zenginlerimizin varlıklarına müracaat etmektir. Biz ikinciyi tercih ettik."

35 Hakikatte, köylü de en az tüccar kadar vergiden zarar gördü. Bir yandan 6 liralık yol vergisini ödeyemediği için 15 gün dağlarda taş kıran köylü, bir yandan da azıcık ürününün bir kısmını

vergi olarak ödüyordu. Bazı iş adamlarının yaşadığı lüks hayat göz önündeydi; bunların vergilendirilmesi, çoklarının hoşuna bile gitti. Ama çoğu, biçilen yüksek vergiyi ödeyemedi. Ödeyemeyenlerin malları yok pahasına satıldı.

40 Vergi borcunu ödeyemeyenler, Aşkale’de taş ocağında çalışmakla mükellef idiler. Bazısı yurt dışına kaçabildi; bazısı da kaçarken yakalandı. Vergiyi ödeyemeyeceklerini anlayan bazı mükellefler intihar etti. Neticede 1400 kişi, hayvan vagonlarıyla o günlerde -25 derece soğuktaki Aşkale’ye götürüldü. Mükellefler arasında daha toplama kampında iken borcunu ödeyip serbest bırakılanlar oldu. Sürgünlerden 21’i fena şartlar sebebiyle öldü. Geri kalanların da bir kısmı ruh ve beden sağlığını kaybetti.

45 İnönü, 17 Aralık’ta Kahire’de Roosevelt ve Churchill ile görüşmeye gitmeden hemen evvel, sürgünler serbest bırakıldı. Amerika’daki Yahudi lobisinin faaliyetleri neticesinde, Varlık Vergisi Kanunu, 16 aylık bir uygulamadan sonra, 15 Mart 1944’te tamamen kaldırıldı. Hedeflenen verginin takriben %75’i tahsil edildi; 109.984.481 TL’lik kısmı affedildi. Toplanan 50 315 milyonun, 280 milyonu gayrimüslimlerden alınmıştı ki, böylece servetlerinin mühim bir kısmını kaybetmiş oluyorlardı.

Varlık Vergisi, Jön Türklerle başlayan ve Tek Parti devrinde de olanca hızıyla devam eden güya 55 Türkleştirme politikalarının belirgin misallerinden biridir. Azınlıkların, cemiyete entegrasyonuna olumsuz tesir etmiştir. Bu tavır, 6-7 Eylül 1955 hadiseleri ve 1963 Kıbrıs Krizi bahanesiyle de sürmüştür. Acı hatıralar yaşayan gayrimüslimlerin çoğu memleketi terk etmişlerdir. Lüks hayat yaşayan gayrimüslim tüccarın yerini, savaş ekonomisi sayesinde zenginleşen ve ‘görgüsüz para babaları’ şeklinde karikatürize edilen Anadolu tüccar almıştır. Müslümanlar da zarar etmiştir. Ekonominin ipi başkasının elinde olduktan sonra, aktörlerin Türk veya azınlık olmasının fazla bir önemi yoktur.

Prof. Dr. Ekrem Buğra Ekinci *Net Gazete/Türkiye gazetesi* 20.03.2017

1) Mükellef : vergi vermekle yükümlü olan kimse veya kuruluş.

2) Muhbir : ihbar eden.

3) Expression relative au Président de la République de cette époque.

Répondre en turc aux questions sauf indication contraire.

COMPREHENSION (10 points)

Seuls les candidats des séries S et ES et ceux de la série L qui ne composent pas au titre de la LVA (Langue Vivante Approfondie) traitent les questions de 1 à 10.

1. Varlık Vergisi'nin resmî amacı neydi? (0,5 point)
 2. Varlık Vergisi'nin esas amacı neydi? (0,5 point)
 3. Vergiyi ödemeyenlere ne oldu? (1 point)
 4. Hükümet kimden ve neden esinlenmiştir? (0,5 point)
 5. En çok zarar görenler kimler oldu? Nerelilerdi? (1 point)
 6. Vergiye tabî olanlar zenginler miydi? (1,5 point)
 7. Vergi ne zaman ve neden sona erdi? Hükümet amacına ulaştı mı? (1 point)
 8. A quelle notion se rapporte le texte ? Expliquez en français votre choix en détail. (1 point)
 9. Aşağıdaki kelimeleri - kesinlikle - kullanıp altını çizerek, okuduğunuz metnin Fransızca kısa bir özetini çıkarınız. (1,5 point)
- Varlık Vergisi (s.1) yüz karası (s.1) harb (s.9) gayrimüslim (s.11) sürgün (s.43)
10. Türkiye'de ve daha öncesi Osmanlı İmparatorluğu'nda Varlık Vergisi'ne benzer uygulamalar olmuş mudur? Amaç ve en sonuçlarının ne olduğunu yazınız. (1,5 point)

Seuls les candidats de la série L composant au titre de la LVA (Langue Vivante Approfondie) traitent les questions de 1 à 10.

1. Varlık Vergisi'nin resmî amacı neydi? (0,5 point)
2. Varlık Vergisi'nin esas amacı neydi? (0,5 point)
3. Vergiyi ödemeyenlere ne oldu? (1 point)
4. Hükümet kimden ve neden esinlenmiştir? (0,5 point)
5. En çok zarar görenler kimler oldu? Nerelilerdi? (1 point)
6. Vergiye tabî olanlar zenginler miydi? (1,5 point)
7. Vergi ne zaman ve neden sona erdi? Hükümet amacına ulaştı mı? (1 point)

8. A quelle notion se rapporte le texte? Expliquez en français votre choix en détail.

(1 point)

9. Aşağıdaki kelimeleri - kesinlikle - kullanıp altını çizerek, okuduğunuz metnin **Fransızca** kısa bir özetini çıkarınız.

(1,5 point)

Varlık Vergisi (s.1) yüz karası (s.1) harb (s.9) gayrimüslim (s.11) mükellef (s.16) sürgün (s.43)

10. Türkiye’de ve daha önce Osmanlı İmparatorluğu’nda Varlık Vergisi’ne benzer uygulamalar olmuş mudur? Amaç ve en sonuçlarının ne olduğunu yazınız. (1,5 point)

EXPRESSION (10 points)

Afin de respecter l’anonymat de votre copie, vous ne devez pas signer votre composition, citer votre nom, celui d’un camarade ou celui de votre établissement.

Indiquer pour chacune de vos réponses le nombre de mots utilisés.

Seuls les candidats des séries S et ES et ceux de la série L qui ne composent pas au titre de la LVA (Langue Vivante Approfondie) traitent les questions de 1 à 3.

1. Bir devlet kendi vatandaşlarının; farklı din, dil veya siyasî düşünceye sahip diye mülk ve mallarına el koyabilir mi? Kendi düşüncenizi aktarıp yazınız. (100-110 kelime) (4 points)

2. Bir gün kalktığınızda sebepsiz ve kanunsuz bir şekilde size ait her şeye el konulduğu bir durumu hayal ederek, tepkilerinizi anlatınız. (70-80 kelime) (3 points)

3. Rüşvet ve yolsuzluk hakkında düşünceleriniz nelerdir ? (70-80 kelime) (3 points)

Seuls les candidats de la série L composant au titre de la LVA (Langue Vivante Approfondie) traitent les questions de 1 à 3.

1. Rüşvet ve yolsuzluk hakkında düşünceleriniz nelerdir ? (90-100 kelime) (3 points)

2. Bir gün kalktığınızda sebepsiz ve kanunsuz bir şekilde size ait her şeye el konulduğu bir durumu hayal ederek, tepkilerinizi anlatınız. (80-90 kelime) (2 points)

3. “Varlık Vergisi” gibi millileştirme adı altında başvurulmuş kanunsuz uygulamalar devletlerin vatandaşları gözündeki meşruiyetini (ya da yasal temelini) sizce zedeler mi? (120-140 kelime) (5 points)